

Tallinna Põhjatähe Põhikool

Õppekava

Tallinn 2026

Sisukord

Sissejuhatus	4
ÜLDOSA	5
1. Kooli eripärad ja õpetamise alustalad	5
2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	6
2.1. Pädevuste kujundamine Tallinna Põhjatähe Põhikoolis.....	8
2.2. Üld- ja tulevikupädevuste ning õppekava läbivate teemade kujundamise põhimõtted	13
3. Õppekorraldus.....	14
3.1. Õppekorralduse üldpõhimõtted	14
3.2. Tunnijaotusplaan I kooliastmes.....	15
3.3. Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes ja õppemahtudes tehtud erisused	16
3.4. Valikõppeainete valik	17
3.5. Võõrkeelte valik.....	17
4. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine	18
4.1. Õpilase arengu ja õppimise toetamise üldpõhimõtted	18
4.2. Hindamise korraldus.....	19
4.3. Hindamise põhimõtted.....	21

4.4. Järelevastamine	22
4.5. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord	23
4.6. Kokkuvõttev hindamine	23
4.7. Järgmisesse klassi üleviimine ning klassikursuse kordamine	24
5. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine	25
5.1. Hariduslike erivajadustega õpilaste isikupärane potentsiaal	25
5.2. Andekate õpilaste toetamise korraldus.....	27
6. Õpilase karjäärivalikute toetamine	27
7. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine	28
8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	29
8.1. Õpetajate töö planeerimise põhimõtted	29
8.2. Õpetajate koostöö põhimõtted	29
9. Õppekava uuendamine ja täiendamine	30

Sissejuhatus

Tallinna Põhjatähe Põhikool on üldhariduslik munitsipaalkool. Tallinna Põhjatähe Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli riiklikust õppekavast ning põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest. Õppekava peamine fookus on õppija arengu toetamine lähtudes ainealaste teadmiste ning nii üld- kui tulevikupädevuste omavahelisest mõtestatud lõimimisest. Õppija roll ei ole pelgalt olla informatsiooni vastuvõtjaks, vaid olla uudishimulik, küsida küsimusi, avastada, eksida, õppida õppima ning teha seda kõike turvalises ja edasiviivas õpikeskkonnas.

Tallinna Põhjatähe Põhikooli õppekava ja õppekorralduse koostamisel on lähtutud lisaks nüüdisaegsele õpikäsitlusele ka tulevikupädevustest, mille määratlemisel oleme peamiselt lähtunud Michael Fullan'i jt raamatust „Sügav õppimine“. Tulevikupädevused on lahti kirjutatud peatükis 2.1. Õppetegevuses lähtume üldõpetuse põhimõtetest, mis on lõimitud aineõpetusega, sest näeme, et selline lähenemine toetab teadmiste omandamist õppija jaoks terviklikul viisil.

Õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest, mis on esitatud lisadena. Õppekava üldosas on välja toodud kooli eripära, õppe- ja kasvatuseesmärgid, õppekorraldus ja -keskkond, õpilase arengu ja õppimise toetamine, hindamise korraldus, hariduslike erivajadustega õpilase toetamine, õpilase karjäärivaliku toetamine, õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine, õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted ning õppekava uuendamise ja täiendamise kord. Ainevaldkondade kavades on klassiti välja toodud saavutatavad õpitulemused ning õppesisu kirjeldused.

ÜLDOSA

1. Kooli eripärad ja õpetamise alustalad

Tallinna Põhjatähe Põhikooli (edaspidi *kool*) missiooniks on iga õpilase toetamine homse maailma kodanikuks sirgumisel. Peame oluliseks õppe mõtestamist, koostöist õpikeskkonda ning koolis omandatavast tervikliku pildi loomist. Kooli missiooni toetavad põhiväärtused ning nendeks on:

usk arengusse: igaühel on võimalus enda teadmisi ja oskusi arendada. *Lähtume juurdekasvuuskumuse põhimõtetest.*

vastastikune austus: õpime üksteiselt ja üksteisega. *Loomme turvalise ja eksimist normaliseeriva õpikeskkonna.*

uudishimu: hoiame õppimise keskmes küsimust “Miks?”. *Toetame õppijat vastuste leidmise ja mõtestamise teekonnal.*

Kooli õppetegevus lähtub uurimusliku õppe põhimõtetest ja üldõpetuse raamistikust, ning selle kõrval hoiame fookust ka tuleviku- ja üldpädevuste arengu toetamisel. Uurimusliku õppe põhimõtetest lähtumisel on õppijatel võimalus õppeprotsessis keskenduda küsimusele “Miks?”. Õppija mõtestab õppetegevust, on aktiivselt enda õppeprotsessi kaasatud, seab hüpoteese, viib läbi eksperimente ning õpib tõlgendama end ümbritsevat maailma. Seda toetab ka tulevikupädevustele fookuse seadmine, tänu millele on võimalik õppijatel arendada oskusi ja hoiakuid, mida kiiresti muutuv maailmas hakkamasaamiseks vaja on. Kooli eripära väljendub ka teaduspõhiste lähenemiste sidumisega õppe- ja kasvatustegevusse. Peame oluliseks enastjuhtiva õppija arengu toetamist ning mõtestatut ja edasiviivat tagasiside andmist õppimisprotsessile.

Kooli missioonist, väärtustest ning õppetöö alussammastest tuleneb meie kooli visioon:

Tallinna Põhjatähe Põhikooli lõpetaja on eneseteadlik, tegus ning tulevikupädevusi kandev maailmakodanik, kes suudab panustada pidevalt muutuva maailma kestlikusse arengusse.

2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Tallinna Põhjatähe Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse peamiseks eesmärgiks on iga õppija arengu toetamine lähtudes tema potentsiaalist. Selleks, et kool saaks õppijat parimal võimalikul viisil toetada, oleme võtnud eraldi fookusesse nii õppetunni ülesehituse, õppimise kui protsessi, õpikeskkonna, õpetajate koostöö ja arengu ning olulise tegurina sealjuures peame silmas ka kogukonna kaasamist.

ÕPILASE ARENGU TOETAMINE	
Sotsiaalse arengu toetamine	• KiVa programmi süsteemne rakendamine lõimituna õppetegevusse ning eraldi üldpädevuste tundi • Tulevikupädevuse „Suhtlus“ käsitlemine
Iga õpilase individuaalse potentsiaali toetamine	• Kujundav hindamine (kirjalik ja edasiviiv tagasiside, kindel ajaraam) • Enesehindamine ja -analüüs • Diferentseeritud õpiülesanded • Ülesanded ja õppetegevused, kus õppija peab ise uurimisküsimuse püstitama ning lahenduseni jõudma - toetab tulevikupädevust „Loovus“
KOOLIKESKKOND	
Õppimine koolimaja siseruumides	• Klassiruumide kujundus ja sisustus võimaldavad õppida nii individuaalselt, väikestes gruppides, suurtes gruppides kui ka lennu üleselt - toetab ennekõike tulevikupädevust „Koostöö“
Õppimine kooli ümbruses	• Kooli ümbruses on Tondiraba park ja Maarjamäe mets ning erinevad kultuuri- ja kogukonnakeskused, tänu millele on ainealaste teadmiste omandamine praktilisem ning uurimuslik õpe rakendatud mitmekülgsemalt • Õppijal on parem võimalus luua seoseid õpitava ja päriselu vahel, lähtudes oma kodukandi eripäradest ja võimalustest
KOGUKOND	
Kogukonna kaasamine	• Soov kasvada Katleri asumis keskpunktiks ehk koolimajas toimetavad kogukonnaseltsid, toimuvad kultuuri- ja spordiringid ning kogukonnale suunatud üritused • Lastevanemate kaasamine õppetegevusse: erinevate kalendritähtpäevade tähistamine koos perekondadega (jõululaat, kevadkontsert, õppeaasta algus, külalistundide läbiviimine lastevanemate poolt, õppekäikudel osalemine/nende kaaskorraldamine)

TÖÖTAJATE ARENGUKESKKOND	
Iga töötaja professionaalne areng	• Kindel koostööaeg õpetajatele kord nädalas (omavahelise koostöö planeerimine; sisekoolitus; õpiring; õppeainete vahelise lõimimise planeerimine) • Töötajatele nende tööst ja soovides lähtuvalt koolitusvõimaluste pakkumiste edastamine ning koolitustel osalemise võimaldamine, mis on nende töövaldkonnaga seotud • Töötajate soovide ja ettepanekutega arvestamine ja töötaja heaolust lähtumine

2.1. Pätevuste kujundamine Tallinna Põhjatähe Põhikoolis

Põhikooli riiklikust õppekavast lähtuvalt on üld- ja valdkonnapädevused aineülesed ja nende kaudu taotletakse õpilase erinevate suutlikkuste kujunemist, mis aitab tal toimida teatud tegevusvaldkonnas või -alal loovalt, paindlikult, iseseisvalt ja ettevõtlikult. Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Tulevikupädevusteks nimetame Michael Fullan'i ja kaasautorite raamatus "Sügav õppimine" (2017) esile toodud kuut pädevust (originaalis *global competencies*), mis kirjeldavad oskusi ja omadusi, mida õpilased vajavad, selleks et saavutada edu maailmakodanikena.

Tallinna Põhjatähe Põhikoolis on üld- ja valdkonnapädevused, tulevikupädevused ning ainealased õpitulemused omavahel seotud tervikuks. Me näeme neid üksteist toetavatena, mitte eraldiseisvatena. Erinevate tulevikupädevuste arendamine on iga klassi õppetöös jaotatud trimestrite kaupa, tänu millele on võimalik neile suurem rõhk õppetöös panna ning iga tulevikupädevuse areng saab tagasiside nii õpetaja kui õppija enda poolt.

Tulevikupädevused

Õpioskused

Loovus

Suhtlus

Kriitiline mõtlemine

Koostöö

Kodanikuks olemine

- Õpioskused annavad oskused õppimist planeerida, jälgida ja hinnata. Seal hulgas rakendada eesmärgipäraselt erinevaid õpistrateegiaid ning nende efektiivsust hinnata ja vajadusel strateegiat muuta.

- Loovus väljendub oskuses esitada küsimusi ning pakkuda välja uusi ideid ja lahendusi. Loovus hõlmab kujutlusvõime kasutamist probleemide lahendamisel ja erinevate viiside leidmist ülesannete lahendamiseks.
- Suhtlus hõlmab mõtete, ideede ja tunnete selget väljendamist nii suuliselt kui kirjalikult. Lisaks oskus arvestada kuulaja või lugejaga, valides sobiva keele ja vormi ning suhelda viisakalt ja arusaadavalt nii otse suheldes kui ka digikeskkondades.
- Kriitiline mõtlemine tähendab oskust infot analüüsida, küsimusi esitada ja eristada olulist ebaoluliselt või tõde valeinfost. See on oskus hinnata info ja selle allika usaldusväärsust, näha seoseid erinevate teadmiste vahel ning kasutada õpitut päriselu olukordade mõistmiseks ja lahendamiseks.
- Koostöö tähendab oskust töötada koos teistega ühise eesmärgi nimel. See on oskus kuulata kaaslasi, jagada ülesandeid, avaldada oma arvamust, arvestada erinevate vaadetega ning panustada nii enda kui ka teiste õppeprotsessi.
- Kodanikuks olemine tähendab huvi tundmist ühiskonnas ja maailmas toimuva vastu ning mõistmist, et meie teod mõjutavad teisi. Kodanikuks olemine hõlmab erinevuste väärtustamist, ümbritsevast keskkonnast ja inimestest hoolimist ning valmisolekut tegutseda üksi või koos, et muuta ümbritsevat keskkonda paremaks.

Fullan ja Scott, 2014; Fullan jt, 2017

Kuus tulevikupädevust on tugevalt seotud ka põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud üldpädevustega, sealhulgas digipädevusega, mille arendamisele pöörame samuti suurt tähelepanu, sest tulevikumaailmas iga kodanik peab olema suuteline rakendama kõiki võtmepädevusi digitaalsetes keskkondades, arvestades nende eripäradega, sealhulgas rakendades digiturvalisuse ja digihügieeni põhimõtteid. Digipädevuse

ja informaatikaga seotud ainealaste teadmiste kujunemist toetatakse iganädalaselt lõimituna erinevate ainetundidega ning sellele on määratud ka vaba tunniressurssi 3. klassis üks tund nädalas.

Üldpädevused

- kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
- sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates

olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

- suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust;
- digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning

osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.2. Üld- ja tulevikupädevuste ning õppekava läbivate teemade kujundamise põhimõtted

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus. Lõiming tugineb õpetajate koostööle ja viiakse ellu õppeainete siseselt ja üleselt.

Üldpädevuste käsitlemine	• on seotud igapäevase õppetööga, st lõimitud nii ainealastesse õppetegevustesse, projektidesse, ülekoolilistesse üritustesse ja tegevustesse.
Tulevikupädevuste käsitlemine	• on seotud igapäevase õppetööga, st lõimitud nii ainealastesse õppetegevustesse, projektidesse, ülekoolilistesse üritustesse ja tegevustesse; • igal trimestril on fookuses üks kuni mitu, mis on visuaalselt õpilasele nähtaval kohal. Nende tulevikupädevuste kohta saab õpilane ka suulist ja kirjalikku tagasisidet.
Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad	Tallinna Põhjatähe Põhikooli lõpetaja on teadlik oma edasisest haridustee võimalusest ning tal on olemas vajalikud oskused edukaks elukestvaks õppeks ning oma karjääri kujundamiseks. • Tänu tulevikupädevustele on tal olemas eluks vajalikud suhtlemise, koostöö, kodanikuks olemise põhimõtted ning ta oskab väärtustada end ümbritsevaid inimesi ja keskkonda. • Omades lisaks ka süsteemselt toetatud üldpädevusi, on Tallinna Põhjatähe Põhikooli lõpetajal olemas teadmised olla ettevõtlik, teabe- ja digimaailmas ettevaatav ja oskuslik. • Meie kooli lõpetaja teab, kuidas hoida enda tervist ning peab lugu väärtustest, heatahtlikkusest ja kogukonnast.

3. Õppekorraldus

Õpe on korraldatud õppeaastati. Õppeaasta jaguneb 35 õppenädalaks ning see omakorda lähtudes kooliastmest ja õppeainest kas kolmeks trimestriteks või kaheks poolaastaks. Õppeaastas on viis koolivaheaega. Põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat, kui ei ole tehtud erisusi individuaalse õppekavaga (IÕK).

3.1. Õppekorralduse üldpõhimõtted

Õppetöö korraldamisel I kooliastmes kasutatakse üld- ja aineõppe kombineeritud viisi. Üldõpetus on õpe, mis ei erista ainetunde ning õpe on teemapõhine ja õppeained on seejuures omavahel lõimitud. Üldõppesse kuuluvad järgmised õppeained: eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus (2. ja 3. klass), kunst ja tööõpetus, üldpädevuste tund, informaatika (3. klass).

Üldõppe rakendamine annab võimaluse luua õpiruumi, kus õpitavasse saab minna rohkem süviti, ilma 45-minutilise õppeainete vahetumise struktuurita. See toetab meie koolis olulisel kohal olevat uurimuslikku õpet, kus õppijal on aega teemast lähtuvalt püstitada uurimisküsimus, mõelda viise, kuidas uurimusküsimusele vastust leida. On aega omandada ja katsetada erinevaid õpistrateegiaid lahenduse leidmiseks ning hiljem toetatult ja mõtestatult analüüsida oma õppeprotsessi ning saada edasiviivat ja konstruktiivset tagasisidet õpetajalt ja kaasõpilastelt.

Üldõpetus võimaldab edukalt õppida nii klassiruumis kui ka väljaspool klassiruumi, sest lõimitud on erinevad õppeained ning kaob ajaline õppeainete vahel olev piiritus. Põhjatähe kooli õpilaste jaoks ei ole seega õppekäik õppetööst või tunnitööst eraldiseisev tegevus, see on loogiline ja praktiline jätk sellele, millest klassiruumis varasemalt on räägitud ning läbi eluliste näidete on tõhusam ka teadmiste kinnistumine.

Teatud õppeained (I kooliastmes muusika ja inglise keel) on eraldiseisvad ainetunnid, mille kestvus on üldiselt 45 minutit. Üldõpetuse raames võivad tunnid olla ka 90-minutilised, sisaldades liikumis- ja/või puhkepause. Tundide ja vahetundide ajad ning pikkused on välja toodud kooli päevakavas, mis kajastab ka õppekava toetavate õppekavaliste tegevuste järjestust (pikapäevarühm) ja ajalist kestust.

3.2. Tunnijaotusplaani I kooliastmes

Õppeaine	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	1. klass	2. klass	3. klass	I kooliaste kokku
Eesti keel	19		6	7	6	19
A-võõrkeel (inglise keel)	3	3	1	2	3	6
Matemaatika	10		3	3	4	10
Loodusõpetus	3	1	1	1	2	4
Inimeseõpetus	2		-	1	1	2
Muusika	6		2	2	2	6
Kunst	4,5		2	1,5	1	4,5
Tööõpetus	4,5		1	1,5	2	4,5

Liikumisõpetus	8		3	3	2	8
Üldpädevuste tund		3	1	1	1	3
Informaatika		1	-	-	1	1
Maksimaalne nädalakoormus			20	23	25	
Tegelik nädalakoormus			20	23	25	

3.3. Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes ja õppemahtudes tehtud erisused

Põhikooli riiklikus õppekavas olev õppeaine “Kehaline kasvatus” on asendatud nimetusega “Liikumisõpetus” lähtudes antud õppeaine õpisisust, mis keskendub rohkem liikumisele ja liikumisharjumustele.

I kooliastmes on vaba tunniressurss kokku 8 nädalatundi, mida kasutatakse täiendavateks inglise keele (2 nädalatundi), matemaatika (1 nädalatund) ja loodusõpetuse (1 nädalatund) tundide läbiviimiseks ning valikõppeainete (üldpädevuste tund 3 nädalatundi, informaatika 1 nädalatund) pakkumiseks.

Vaba tunniressursi kasutamine inglise keele tundides võimaldab luua veelgi tugevama põhja võõrkeele omandamisel ning võimaldab luua aineülestest lõimingute kaudu mitmekülgseid projekte.

Vaba tunniressursi kasutamine matemaatikas võimaldab madalama õpijõudlusega õpilasel edukamalt omas tempos õpitulemuste saavutamiseni jõuda ning võimaldab kõrgema õpijõudlusega õpilasele luua lisavõimalusi õppe diferentseerimiseks ning enda ainealaste teadmiste edasiarendamist lähtuvalt oma võimakusele.

Vaba tunniressursi kasutamine loodusõpetuses aitab kaasa uurimusliku õppe põhjalikumale läbiviimisele ning aineteülesele lõimingle.

3.4. Valikõppeainete valik

I kooliastme igas klassis on 1 nädalatund vaba tunniressurssi suunatud valikainele “Üldpädevuste tund”. Selle eesmärgiks on teadlikult ja süsteemselt toetada õpilase üldpädevuste kujunemist, sh keskenduda tulevikupädevuste arengu toetamist, mis on kooli üheks eripäraks. Lisaks tulevikupädevuste arengu toetamisele toimub selle tunni raames ka KiVa-tund, mis oma olemuselt toetab nii üld- kui tulevikupädevusi.

3. klassis on vaba tunniressursi arvelt lisatud informaatika valikõppeaine, mille eesmärgiks on fookusseeritumalt tegeleda õpilaste IKT-oskuste arendamisega.

3.5. Võõrkeelte valik

Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt alates esimesest klassist kuni 9. klassini. Keeleõpe toimub grupipõhiselt ning gruppide moodustamine 1. klassis toimub koostöös klassiõpetajatega lähtudes õppija õpijõudlusest ning keeletasemest, mis kaardistatakse 1. klassi alguses. Esimeses klassis toimub inglise keel suulise eelkursusena. B-võõrkeele õppimine algab 4. klassist. Võõrkeele grupp avatakse, kui grupis on minimaalselt 8 õpilast.

3.5.1. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht

Vabariigi Valitsuse 20.10.2011 määrusega nr 136 "Laste liikluskasvatuse kord" on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- I kooliaste (1.-3. klass) – jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemine, liikluses käitumine ja toimetulek;
- II ja III kooliaste (4.-6. klass; 7.-9. klass) – erinevate liiklusolukordade selgitamine õpilase enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemine.

Kool pakub võimalust 3. klassi õpilastel osaleda jalgratturi koolitusel, mille lõpus on võimalik sooritada teooria- ja sõidueksam jalgratturi juhiloa saamiseks.

4. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine

4.1. Õpilase arengu ja õppimise toetamise üldpõhimõtted

Tallinna Põhjatähe Põhikooli üks peamisi eesmärke on õpilase arengu ja õppimise toetamine õppijast lähtuvalt parimal viisil. Õpetajad annavad õpilastele koolipäeva sees pidevalt suulist edasiviivat tagasisidet. Usume, et oluline on juurdekasvuuskumuse toetamine juba 1. klassist ning õppimise toetamise üheks võtmeks on just läbimõeldud ja konstruktiivne tagasisidestamine. Lisaks suulisele tagasisidele annab õpetaja ka vähemalt korra nädalas õpilasele kirjalikku tagasisidet, tagasisidestades lisaks õpitulemustele ka kord kuus nii üld- kui tulevikupädevusi. Õpilase arengu ja õppimise toetamisel on olulisel kohal ka kodu ja kooli koostöö: kord aastas (II trimestris) toimuvad arenguvestlused, kus osaleb vähemalt üks lapsevanematest.

Õpiraskuste ilmnemise korral teevad õpetajad tihedat koostööd nii kooli haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (HEVKO) kui tugimeeskonnaga. Eesmärgiks kohandada õpet lähtuvalt õpilase vajadustest.

4.2. Hindamise korraldus

Hindamine on korraldatud lähtuvalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ning põhikooli riiklikust õppekavast. Hindamine on aluseks õpilase järgmisesse klassi üleviimiseks ja kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Teadmiste ning oskuste hindamise eesmärgid on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

I kooliastmes kasutame kujundavat hindamist, ennekõike kirjeldavat sõnalist tagasisidestamist, millel puudub numbriline ekvivalent. Hindamise eesmärgiks on anda tagasisidet selle kohta, kuidas omandatav õpitulemus/oskus/pädevus on etapiliselt arenenud ning millised

on veel õppimiskohad või tähelepanekud. Eesmärk on protsessi tagasisidestamine, mitte õpilasele hinnangu andmine. Tagasisidestamisel võrreldakse õpilast tema varasemate teadmiste/tulemuste põhjal ning hindamise protsessi on kaasatud ka õpilased läbi eneseanalüüside. I kooliastmes toimub kokkuvõttev hindamine kolm korda õppeaastas ehk iga trimestri lõpus.

Õpilase koolist lahkumise korral teisendatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud hindekskaalasse.

Sõnalised hinnangud teisendatakse hindekskaalale järgnevalt:

- Eristava hindamise korral:
 - õpilane on õppeaine õpitulemused ületanud – 101% ehk “A+” või “5+”;
 - õpilane on õppeaine õpitulemused omandanud täiel määral – 90-100% ehk “A” või “5”;
 - õpilane on õppeaine õpitulemused omandanud peaaegu täiel määral – 80-89% ehk “B” või “4”;
 - õpilane on õppeaine õpitulemused üldiselt omandanud – 70-79% ehk “C” või “4”;
 - õpilane on õppeaine õpitulemused saavutanud määral, mis võimaldab hakkamasaamist – 60-69% ehk “D” või “3”;
 - õpilane on õppeaine õpitulemused saavutanud minimaalsel määral – 50-59% ehk “E” või “3”;
 - õpilasel on õppeaine õpitulemus valdavalt saavutamata – 0-49% ehk “F” või “1” või “2”.
- Mitteeristava hindamise korral:

- o õpilane on õppeaine õpitulemused saavutanud või ületanud – AR ehk 50-101%;
- o õpilasel on õppeaine õpitulemused valdavalt saavutamata – MA ehk 0-49%.

4.3. Hindamise põhimõtted

Teadmiste ja oskuste hindamine toimub aine- või klassiõpetaja poolt. Käitumise ja hoolsuse hindamine toimub aine- ja klassiõpetaja koostöös.

Õpilase soorituse hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on välja toodud kooli õppekavas. Hindamisel lähtutakse edasiviivast ning konstruktiivsest tagasisidest.

Õppeperioodi alguses (trimester, poolaasta, õppeaasta) selgitab õpetaja hindamise läbiviimist antud õppeaines:

- õppeperioodi jooksul saadud tulemused kannab õpetaja õppeinfosüsteemi hiljemalt tulemuse teavitamise päeva jooksul;
- õpilased saavad kirjalike tööde kohta tagasisidet nädala jooksul;
- liikumisõpetuses, muusikas, kunstis, tööõpetuses hinnatakse õppija püüdlikkust, õppeprotsessis osalemist ning ainealaseid teadmisi;
- kokkuvõtvad tulemused kantakse nii õppeinfosüsteemi kui ka klassitunnistusele.

Käitumis- ja hoolsushinnete põhimõtteid tutvustab klassiõpetaja õppeaasta alguses klassile koos kodukorraga:

- käitumise hindamisel lähtutakse kooli kodukorra täitmisest ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimisest;
- hoolsuse hindamisel lähtutakse suhtumisest õppimisse ja õpiülesannete täitmisesse;

- kool annab õpilasele ja lapsevanematele tagasisidet käitumise ja hoolsuse kohta 1.-3. klassis suuliselt arenguvestlusel ning arenguvestluse dokumendis õppeinfosüsteemis;
- käitumise ja hoolsuse tagasiside antakse kirjalikult sõnalise tagasisidena III trimestri tunnistusel;

Õpilaste teadmiste, oskuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtetega saavad lapsevanemad tutvuda kooli kodulehel ning õppeaasta alguses toimuva lastevanemate üldkoosoleku kaudu.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata mittesooritatuks.

4.4. Järelevastamine

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud „puudulik” või „nõrk” või on sõnaline tagasisidestamine jäänud panemata õpilase koolist puudumise või muu põhjuse tõttu, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. I kooliastmes toimub järelevastamine õpetaja ja õpilase vahel kokkulepitud ajal ja klassiruumis. Töid saab järele vastata õpilase kooli naasemise ajast 10 koolipäeva jooksul. Kui õpilane ei vasta selle aja jooksul tegemata või “puudulikku” või “nõrka” tööd järgi, jääb tulemuseks “nõrk” või “puudulik”. Kui õpilane sooritab järelevastamises madalama tulemuse, jääb kehtima esialgselt saadud tulemus. Järelevastamise või järeltöö sooritamise eest saadud tulemust on õpilasel õigus vaidlustada vastavalt punktile 4.5.

4.5. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde väljapanemist. Selleks pöördub õpilane ja/või tema seaduslik esindaja esmalt kirjalikult hinde pannud õpetaja poole, kes selgitab hindamise põhimõtteid ja kriteeriume ning põhjendab neist tulenevalt hinde kujunemist. Vajadusel kaasab õpilane ja/või tema seaduslik esindaja klassijuhataja. Kui õpilane ja/või tema seaduslik esindaja ei nõustu aineõpetaja otsusega olles kaasanud ka klassijuhataja, võib õpilane ja/või tema seaduslik esindaja pöörduda viie tööpäeva jooksul kirjalikult õppejuhi või kooli direktori poole. Õpilast ja/või tema seaduslikku esindajat teavitatakse hinde muutmise otsusest kirjalikult viie tööpäeva jooksul.

4.6. Kokkuvõttev hindamine

Kokkuvõttev hindamine on hinnangute koondamine trimestri- või poolaastahinnanguteks. Kokkuvõttev hindamine kajastab, mil määral on taotletud õpitulemused saavutatud. Kui õppeaine trimestri- või poolaastahinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse vastaval trimestril või poolaastal omandatud teadmised ja oskused sõnalise hinnanguga, mis vastab hindele “nõrk” või „puudulik“.

Tallinna Põhjatähe Põhikoolis hinnatakse I kooliastme õpilasi kokkuvõtvalt trimestrite kaupa.

4.7. Järgmisesse klassi üleviimine ning klassikursuse kordamine

Trimestrihinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase trimestri lõppu. Järgmisesse klassi üleviimise aluseks I kooliastmes on õppeaasta lõpuks saavutatud õpitulemused.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- või poolaastahinnangutest tuleks välja panna aastahinde „puudulik” või „nõrk” samaväärne sõnaline hinnang. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeveerandi lõppu. Pärast täiendava õppetöö lõppu õpilasele pannakse välja aastahinnang, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahindega „puudulik” või „nõrk” samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahindega „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

5. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine

5.1. Hariduslike erivajadustega õpilaste isikupärane potentsiaal

Õpilase toevajadus võib olla tingitud andekusest, õpiraskusest, tervislikust seisundist, puudest, käitumis- ja tundeeluhäiretest, ebapiisavast õppekeele mõistmisest, koolist pikemalt eemalviibimisest. Sellest tulenevalt võib tekkida vajadus teha kohandusi õppetegevuses. Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamist ning rakendamist korraldab koolis erivajadusega õpilase õppe koordineerija, kelle ülesandeks on õppija toetamiseks vajalike tegevuste edasi andmine õpetajatele, lapsevanematele.

Tuginedes põhikooli riiklikule õppekavale ning põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele on haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (HEVKO) ettepanekul võimalik rakendada tuge vajavale õpilasele järgmiseid meetmeid:

- kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, korraldab kool õpilase ja/või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel;
- Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul on võimalik õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest;
- liikumispuudega õpilasel on võimalik kooli õppekavaga või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat;
- kõnepuudega õpilasel on võimalik kooli õppekavaga või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest;

- kuulmispuudega õpilasel on võimalik kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppes. Lisanduvad keeleõppe tunnid võib asendada viipekeele õppega;
- nägemispuudega õpilasel on võimalik kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning suurendada tehnoloogia valdkonna õppemahtu;
- kool arvestab õpilase individuaalse arengu toetamiseks õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga kokkuleppel tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:

- õpilane vajab individuaalset õppekorraldust, mis tuleneb tema objektiivsetest võimalustest olla kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- õpilase jõukohane õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;

- kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

Kõikidele toimetuleku- ja hooldusõppel olevatele õpilastele koostatakse individuaalne õppekava.

5.2. Andekate õpilaste toetamise korraldus

Õpilasele, kel on eristuvalt kõrgem võimekus ja õpimotivatsioon, on võimalik rakendada diferentseeritud õpiülesandeid, mis lähtuvad spetsiifiliselt õppija võimekusest. Õppijal on võimalik saada õpetaja poolt täiendavat juhendamist ning võimalus osaleda erinevatel olümpiaadidel ja õpilasvõistlustel. Vajadusel pöördub klassiõpetaja õpilase õppetegevuse diferentseerimise toe saamiseks ka haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (HEVKO) või kooli eripedagoogi poole.

6. Õpilase karjäärivalikute toetamine

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

Karjääriõppe ja -nõustamisega tegeletakse õppijate eest lähtuvalt aineõpetuses ja projektipõhiselt. Läbi karjääriõppe ja -nõustamise tegevuste toetatakse õppija kohanemisvõimet muutuvast õpi-, töö- ja elukeskkonnas.

Karjääriplaneerimise temaatikat käsitletakse I kooliastmes läbivalt:

- ülekoolilise töövarjupäeva raames;
- üldpädevuste tundides, kus keskendutakse õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele;
- temaatiliste õppekäikude raames;
- arenguestluste käigus.

7. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine

Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

8.1. Õpetajate töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja töö planeerimine toimub iga trimestri või poolaasta alguses, mil määratakse õpitulemused ja seotakse need üldpädevustega. Plaani koostamine toimub lähtudes kooli ainekavadest. Klassiõpetaja töö aluseks on õppeaasta alguseks loodud õppe- ja kasvatustööd toetavate sündmuste kava. Õpilastele tutvustatakse trimestri või poolaasta alguses peamiseid läbitavaid teemasid, õpitulemusi, hindamise korda ning antud info on leitav ka õppeinfosüsteemist. Õpetajate omavaheliseks koostööks on ette nähtud kord nädalas toimuv koostöötund.

Ainekavad koostatakse ainevaldkondade põhisel. Ainekavas on välja toodud õpitulemused, läbitavad teemad, õppesisu ning lõiminguvõimalused. Õpetaja planeerib tunniväliseid tööülesandeid lähtudes üldtööajast. Seejuures lähtub õpetaja ülekoolilistest kokkulepetest, koostöö kokkulepetest ning kooli tööplaanist.

8.2. Õpetajate koostöö põhimõtted

Õpetajate koostöö toetamise eesmärgil toimuvad koolis regulaarselt (kord nädalas) koostöötunnid. Koostöötunni eesmärgiks on õppe- ja kasvatustööd puudutavad küsimused ja õppetööga seotud teemade arutelud. Vastavalt vajadusele luuakse töögrupe, mille eesmärgiks on tegeleda kooli arendustegevustega. Vastavalt vajadusele kaasatakse kooli personal ka ülekooliliste dokumentide loomise protsessi.

9. Õppekava uuendamine ja täiendamine

Õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamises ja järjepidevas arenduses osalevad kõik õpetajad. Kooli õppekava koostamise ja arendamise korraldamise eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Kooli õppekava kehtestab kooli direktor.

Kool avalikustab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel kooli õppekava kooli veebilehel.